

מדינת ישראל

משרד הממשלה

42/24 פ"י

מסוד

ועדת חקירה ממלכתית בענין פישת
העסקת ילדים מבין עולי תימן
בשנים 1948-1954

מל"ג
ישיבת הועדה - סדרה ב - פרוטוקול מיום
30/8/95
סניף ב

מס' חיק מקורי 42/24 פ"י

שם תיק: ועדת כהן-קדמי בענין ילדי תימן - פרוטוקול
מישיבות הועדה - סדרה ב - פרוטוקול מיום
מזהה כיוז
9744/24-ג
מזהה פריט: 000c2s4
כתובת: 2-109-3-6-6
תאריך הדפסה: 05/07/2016

מחלקה

ועדת החקירה הממלכתית לענין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
ישיבה מיום 30 באוגוסט 1995

כ.ה. מימון : לא.

היו"ר: טוב תראה, אנחנו בזה לא מסיימים את העדות, זאת אומרת לא נקרא לך בחזרה אבל אם אתה תמצא פרטים נוספים אנחנו מבקשים שתמציא אותם לתיק 114/95 זה רשום על ההזמנה שלך. תודה רבה.

יעקב כהן: תודה רבה לכם.

_____ : זכריה ומרים לוי.

תיק מס' 116/95 - העד - מר זכריה לוי

היו"ר: אנחנו פותחים בעדות בתיק 116/95, וזה נוגע לעובדיה לוי ילד בן 4 חודשים,

כ.ה. קובל: בן 4.

היו"ר: סליחה, טוב טעיתי כי כתוב ח.ש.

כ.ה. מימון: חש ברע.

היו"ר: אני עושה טעות ואתם מתווכחים על זה, אז מר לוי אני מבקש שתספר לנו אתם עליהם ארצה כנראה ב-1949 נכון? ולאן נשלחתם? לאיזה מחנה?

ועדת החקירה הממלכתית לענין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
ישיבה מיום 30 באוגוסט 1995

זכריה לוי: ראש העין.

היו"ר: הוכנסתם לאוהלים נכון?

זכריה לוי: ישבנו באוהלים.

היו"ר: כן, ואיתכם בא הבן עובדיה כן?

זכריה לוי: הבן שלי.

היו"ר: כן.

היו"ר: בסוף '49 היה בערך בן 4 שנים.

זכריה לוי: כן.

היו"ר: עכשיו, ביום שישי אחד הבן הרגיש לא טוב, כן?

זכריה לוי: לא.

היו"ר: חש מעט ברע.

זכריה לוי: לא.

היו"ר: כך אתה כותב.

ועדת החקירה הממלכתית לענין פרשת העלמס
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
ישיבה מיום 30 באוגוסט 1995

זכריה לוי : לא .

היו"ר : ואתה לקחת אותו למרפאה ,

זכריה לוי : בערב שבת נכון .

היו"ר : כן , ערב שבת למרפאה הקרובה בראש העין .

זכריה לוי : כן .

היו"ר : ושם , ביום שישי כאשר באת היו שני רופאים ,

זכריה לוי : כן . שלחו אותי לבית חולים .

היו"ר : בית חולים צריפין .

זכריה לוי : סארפן .

היו"ר : סארפן .

זכריה לוי : כן .

היו"ר : בעברית זה צריפין .

זכריה לוי : בסדר .

ועדת החקירה הממלכתית לענין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
ישיבה מיום 30 באוגוסט 1995

היו"ר: עכשיו, אתה כותב שנסעת עם הנהג והילד לבית חולים,

זכריה לוי: נכון.

היו"ר: עכשיו, מי זה הנהג? ושל מי האוטו? אתה יודע? הרופאים אמרו לך הנה יש פה אוטו ונהג הוא יקה אותך לבית חולים או איך זה קרה?

זכריה לוי: אני הלכתי עם הכן לבית חולים בשבע ובערב שבת חזרתי הביתה,

היו"ר: בסדר אבל,

_____ : מי זה היה הנהג הזה? מי זה הנהג?

זכריה לוי: הנהג אני לא זוכר מה השם שלו. אשכנזי. מפתח תקוה.

מרים לוי: אנחנו לא יודעים מי זה הנהג ומי זה הרופא.

היו"ר: רגע רגע, הנהג זה מבית החולים.

זכריה לוי: כן אמבולנס, ממגן דוד.

היו"ר: אה, אמבולנס.

ועדת החקירה הממלכתית לענין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
ישיבה מיום 30 באוגוסט 1995

זכריה לוי : מגן דוד .

היו"ר : חשבתי שלקחת טקסי אולי ?

זכריה לוי : לא לא לא , מגן דוד .

היו"ר : ואתה חזרת עם המגן דוד .

זכריה לוי : חזרתי הביתה .

היו"ר : אז אנחנו גמרנו את יום שישי .

זכריה לוי : זה היה ביום שבת בערך ערב שבת .

היו"ר : ומתי חזרת לצריפין ?

זכריה לוי : הלכתי במוצאי שבת לבקר את הבן הרופא אומר לי נגמר .

מה נגמר? אומר : נגמר . מה זה נגמר? אני רוצה לראות את

הבן שלי את הגופה , אומר נגמר . טוב , דחפו אותי הלכתי

הביתה למחרת עוד פעם ,

היו"ר : לא הבנת מה זה נגמר ?

זכריה לוי : הוא אומר נגמר .

ועדת החקירה הממלכתית לענין פרשת העלמס
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
ישיבה מיום 30 באוגוסט 1995

היו"ר: כן. לא ידעת?

זכריה לוי: לא ידעתי מה זה נגמר. אז הוא אומר נגמר.

היו"ר: הלכת הביתה ..

זכריה לוי: הלכתי הביתה.

היו"ר: כן,

זכריה לוי: במוצאי שבת, שוב פעם חזרתי, ... אותו הסיפור. אז אמרתי אני רוצה,

היו"ר: רגע, מוצאי שבת זה היה הביקור הראשון?

זכריה לוי: השני.

מרים לוי: לא, השני.

זכריה לוי: ביום ראשון הביקור השני.

היו"ר: אז אמרת מוצאי שבת, ביום ראשון שוב הלכת?

זכריה לוי: כן.

ועדת החקירה הממלכתית לענין פרשת העלמס
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
ישיבה מיום 30 באוגוסט 1995

היו"ר: כן, בבקשה.

זכריה לוי: אז אני אמרתי תנו לי את הבן שלי או חי או מת. אמרו:
 לך הביתה אין כלום. אז לא ישנתי שבעה כי אני לא ראיתי
 הבן שהוא מת לא ראיתי כלום, והלכתי הביתה...

היו"ר: ויותר לא שמעת?

זכריה לוי: שום דבר. אחר כך הם נשארו כמה זמן, אנחנו אוכלים
 במטבח היו אוהלים במטבח, והיו מביאים את האוכל שלו, היו
 מביאים את האוכל כל הזמן, עד שעלינו הביתה, לשיכונים.

היו"ר: לשיכון?

זכריה לוי: לשיכון. כן.

היו"ר: כמה זמן אחרי זה עברתם לשיכון? הייתם הרבה זמן?

זכריה לוי: לא הרבה זמן, אולי ארבעה חודשים משהו כזה.

כ.ה. כהן בסדר.

זכריה לוי: והיינו מקבלים תלוש של הילד, אוכל בתלוש.

כ.ה. מימון: כן בתלושים.

ועדת החקירה הממלכתית לענין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
ישיבה מיום 30 באוגוסט 1995

זכריה לוי: ... את הכל ואחרי כן קראו בשמות של אלה שמתו ואנחנו
לא שומעים, אני לא שמעתי הבן שלי הופיע בשם שהוא נפטר.

היו"ר: ברמקולים הודיעו לכם?

זכריה לוי: ברמקול.

היו"ר: ברמקול לא שמעת?

זכריה לוי: נכון. במשרד במשרד. קראו את השמות שלחם של אלה
שנפטרו והבן שלי לא שמעתי.

היו"ר: לא נמצא.

זכריה לוי: לא שמעתי.

היו"ר: אני רוצה רק להבין אתה אמרת שהמשיכו לתת לך אוכל גם
בשבילי?

זכריה לוי: גם בשבילי.

היו"ר: זאת אומרת שבמשרד, במחנה העולים לא ידעו שהוא נפטר,
כנראה שמבית החולים לא הודיעו למחנה העולים.

ועדת החקירה הממלכתית לענין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
ישיבה מיום 30 באוגוסט 1995

זכריה לוי: הם העבירו להם רשימה של אלה שנפטרו והבן שלי לא מצאנו.

היו"ר: אז זהו זה מה שאני אומר. הגד לי, מי אמר לך במוצאי שבת שהבן נגמר.

זכריה לוי: הרופא.

היו"ר: רופא?

זכריה לוי: כן.

היו"ר: בצריפין?

זכריה לוי: בצריפין כן.

היו"ר: אתה יודע מהמקום מה שקרה שזה היה במחלקת ילדים?

זכריה לוי: כן,

היו"ר: אתה, אחרי המקרה הזה כשחזרת, לא התעניית יותר? זאת אומרת לא שאלת ולא הודיעו לך.

זכריה לוי: לא הודיעו לי ולא כלום ולא שום דבר. זהו.

ועדת החקירה הממלכתית לענין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
ישיבה מיום 30 באוגוסט 1995

היו"ר: עכשיו, הוא היה רשום בתעודת העולה שלך?

זכריה לוי: לקחו לי התעודה. היה רשום. כטח.

היו"ר: מי לקח?

זכריה לוי: בתעודה רשום. היה לנו תעודה חדשה, לקחו את התעודה הישנה, תעודת עולה לקחו לנו. הבן מופיע.

היו"ר: למה לקחו את תעודת העולה ונתנו לך תעודה חדשה.

זכריה לוי: החליפו לנו.

היו"ר: כולכם.

זכריה לוי: נתנו לנו תעודת זהות,

היו"ר: זה היה עוד כאשר הייתם במחנה לפני שהלכתם לשיכון?

זכריה לוי: היינו עוד במחנה.

היו"ר: כן, עכשיו כאשר נתנו לכם תעודה חדשה,

זכריה לוי: כן.

ועדת החקירה הממלכתית לענין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
ישיבה מיום 30 באוגוסט 1995

היו"ר: הבן כבר לא היה כתוב?

זכריה לוי: לא כתוב.

כ.ה. מימון: היו מקרים שהיו מוחקים, פה אנחנו שומעים מקרים שהחליפו תעודה חדשה.

זכריה לוי: אפילו בתעודה שלי קופת חולים הוא היה רשום.

היו"ר: רגע, פנקס קופת חולים איפה קיבלתם?

זכריה לוי: מהסתדרות.

_____ : מתי קיבלת במחנה? בשיכונים או במחנה קיבלת?

זכריה לוי: בבתים.

היו"ר: ואתה רשמת את הבן שם בקופת חולים?

מרים לוי: לא היה רשום לא רשמו אותו.

היו"ר: בסדר, עכשיו כאשר לקחת את הילד לבית חולים, הוא היה

חולה מאוד? מה היה לו?

ועדת החקירה הממלכתית לענין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
ישיבה מיום 30 באוגוסט 1995

זכריה לוי: אין לו כלום, קצת חם היה לו חום, אז זהו אמרנו ניקח אותו לבית חולים.

היו"ר: אבל עד מוצאי שבת הוא היה בריא?

זכריה לוי: אני לא יודע,

היו"ר: לא, היית באוהלים, למה לקחת אותו? כי הרגשת שיש לו קצת חום?

זכריה לוי: כן, אז זהו, אמרו נגמר, אמרתי מה זה נגמר, מה זה יכול להיות שהבנאדם יהיה חולה,

היו"ר: אבל אמרו לך משהו הרופאים, ביום שישי אמרו לך למה צריך לקחת אותו לבית חולים?

מרים לוי: אמרו לנו, אין רפואה פה תקחו אותו לבית חולים צריפין, אמרו אין רפואה פה.

זכריה לוי: אתה מאשר מה שאומרת אשתך.

מרים לוי: נכון אני והוא ביחד.

היו"ר: אני רוצה שזה יירשם שם בחקלטה. אז אשתך אומרת שהוא היה קצת חם ומצאתם לנכון ללכת איתו למרפאה?

ועדת החקירה הממלכתית לענין פרשת העלמס
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
ישיבה מיום 30 באוגוסט 1995

זכריה לוי: כן.

היו"ר: אתם קיבלתם באיזה זמן שהוא צו גיוס או?

זכריה לוי: מה זה.

_____ : קיבלת צו גיוס לצבא משהו? קיבל מכתב לצבא?

זכריה לוי: לא לא קיבל.

כ.ה. מימון: זכריה, כמה זמן הייתם בארץ עד שלקחתם את הילד לבית חולים בפעם הראשונה.

זכריה לוי: לקחנו לבית חולים?

כ.ה. מימון: כמה זמן הייתם פה? הייתם ותיקים?

זכריה לוי: 3 חודשים משהו כזה.

כ.ה. מימון: שלושה ארבעה חודשים,

זכריה לוי: כן.

כ.ה. מימון: זאת אומרת שכבר הכרתם פחות או יותר את המחנה ו

ועדת החקירה הממלכתית לענין פרשת העלמס
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
ישיבה מיום 30 באוגוסט 1995

זכריה לוי: כן.

כ.ה. מימון: עכשיו תגיד לי, אתה אומר ששלחתם את הילד לצריפין, אתה יודע אם שלחו את הילד מצריפין לתל השומר?

זכריה לוי: לא יודע.

כ.ה. מימון: לא יודע. אני אגיד לך למה אני שואל, אני שואל כי אנחנו ראינו בדו"ח של שלגי שבועדה הקודמת שכתוב שם שהוא נפטר בתל השומר. לכם הודיעו משחו?

זכריה לוי: אנחנו... על מה שאמרו לנו.

_____ : הוא שואל, הייתם בועדה לפני כן ואמרו שהוא מת בבית חולים תל השומר. אמרו לך שהוא מת בתל השומר אמרו לך?

זכריה לוי: לא אמרו לי.

כ.ה. מימון: לא אמרו שום דבר.

זכריה לוי: לא אמרו כלום. לא.

כ.ה. מימון: כי אני רוצה רק שתדעו שהועדה החיא אמרה שהוא נפטר בתל השומר ונקבר בפתח תקווה בחלקת ילדים.

זכריה לוי: אבל לא אמרו לי.

ועדת החקירה הממלכתית לענין פרשת העלמס
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
ישיבה מיום 30 באוגוסט 1995

כ.ה. מימון: בסדר אני רק אומר לך מוסר לך את האינפורמציה את הידיעה הזו, שהועדה הקודמת בדקה ומצאה, אני לא אומר אם זה אמת לא אמת, אני רק רוצה לדעת אם קיבלתם מחס איזה הודעה. לא קיבלתם ברור.

זכריה לוי: לא קיבלתי. לא ישנתי אפילו שבעה ימים. כי אני לא ראיתי שהוא מת. לא ראיתי בעין שלי.

כ.ה. מימון: ברור ברור.

היו"ר: הוא היה בן 4 הוא ידע כבר לדבר?

זכריה לוי: היה בגן.

היו"ר: היה בגן? כן. זאת אומרת, אני רוצה לשאול אותך, כאשר לקחתם אותו במרפאה ורצו לשלוח, או שלחו אותו לצריפין,

זכריה לוי: נכון,

היו"ר: האם רשמו במרפאה שהם קיבלו את הילד? אתה ראית שרושמים משהו בפנקס?

זכריה לוי: לא. לא ראיתי. אני אגיד לך, אנחנו היינו תמימים עולים חדשים, לא יודעים מה הולך בעולם.

ועדת החקירה הממלכתית לענין פרשת העלמס
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
ישיבה מיום 30 באוגוסט 1995

היו"ר: אדון לוי, אני לא מאשים אותך, אני

זכריה לוי: היינו נועלים את הנעלים הפוך, שמאל ימין ימין שמאל,
 היינו עולים חדשים.

היו"ר: בסדר, אני רק רוצה לדעת אם נמרפאה או בבית החולים עשו
 הכל כמו שצריך, זאת אומרת רשמו.

_____ : אם הם רשמו אותו כשהוא בא,

זכריה לוי: בטח רשמו,

_____ : רשמו אותו?

זכריה לוי: בטח אז מה?

_____ : אתה ראית שרשמו אותו? אתה ראית או אתה לא יודע?

זכריה לוי: לא, אני מסרתי את הילד והלכתי,

כ.ה. מימון: לא יודעים האמנתם בכל דבר.

_____ : כן כמו האתיופים של היום.

היו"ר: בכל אופן מה שבולט, זאת אומרת שאפשר להאחז בזח זח שחכל
 קרה ביום שישי בחודש אלול שחיה ב-1949

ועדת החקירה הממלכתית לענין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
ישיבה מיום 30 באוגוסט 1995

_____ : אמת .

כ.ה. קובל : כשבאת לבית החולים בצריפין אמרו לך שם מהחנהלה שהילד
 נגמר .

זכריה לוי : נגמר . אז אני ביקשתי יראו לי .

כ.ה. קובל : ולא הראו לך ?

זכריה לוי : דחפו אותי . לך הביתה . אין .

כ.ה. קובל : אח"כ כתבת שבמחנה היה עובר כרוז וקורא את השמות של
 הילדים שנפטרו ?

זכריה לוי : נכון .

כ.ה. קובל : ואת חשם של עובדיה לא קראו ?

זכריה לוי : לא הופיע .

כ.ה. קובל : לא הופיע . אז האם הלכת אחר כך למנהל של המחנה ואמרת
 לו אולי תברר כי בבית החולים אמרו לי שהילד נגמר ועכשיו
 אני לא שומע את שמו בין אלה שנפטרו , אולי אתה יכול לברר
 מה קרה , ביקשת מהמנהל ?

ועדת החקירה הממלכתית לענין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
ישיבה מיום 30 באוגוסט 1995

זכריה לוי: לא, לא הלכתי. אמת.

מרים לוי: לא ידענו. לא ידענו עברית, כמו ילד קטן נכנסנו.

היו"ר: טוב. תודה רבה לכם.

זכריה לוי: שתהיה בריא. זהו?

היו"ר: לבינתיים זהו.

העד מר אהרון כהן

היו"ר: אתה מר אהרון כהן.

אהרון כהן: אני האח הנכור במשפחה.

היו"ר: כן, אתה כתבת את ה...?

אהרון כהן: אני כתבתי את כל התלונות אני חקרתי את כל החקירות,

היו"ר: אבל רגע, אנחנו לא ממחרים אתה ממחר יותר מאיתנו. אני רוצה לשאול אותך על סמך מה אתה כותב שכבר מספר חודשים אנו מצפים להזמנה למסירת עדות? אתה כתבת שחועדה יש לה רשימה של כל מי שהלכו לו לאיבוד ילדים והיא מזמינה אחד אחרי השני או איך? איך כולם באו מעצמם ואתה היכית בבית